

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
 Виходить що тиждзя.
 в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
 Редактор і адміністратор Ів. Навізовський.
 Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само

"ROBOTCHYJ NAROD" (THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
 UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
 (Affiliated with the S. D. Party of Canada).
 THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
 Published weekly by
 THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
 at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
 J. NAWIZOWSKY, EDITOR AND MANAGER.
 Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
 Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

"Хто ліпший, того попірати."

„Хто ліпший, того попірати“, — гаслом українських виборчих гін і політикерів в Канаді. По всій лінії, від Вінніпегу аж по Едмонтон, сі люди з „гумовою честею“, кидають ліберальну партію, а під покрешкою якоїсь „народної“ організації підготовляють перемогу консервативним, бо кажуть що консерва ліпша, бо в при уряді, платити масніше.

Зачнемо з Манітоби. „Український Голос“ всіми силами хоче сховати консервативну морду під покрешку націоналістичної маски. Вони відрікають ся сего. Добре, але хто ж попірає ся часом? Стефанюк — консерват, Гігейчук — теж, — декотрі учителі, консервативні підбрехачі, люди котрі отверто підчас виборів попірають консерву, румулять все те не за дармо. Подібних сим, з грендіонне число на кождім кроці. Колиб „Укр. Голос“ не був під спеціальною опікою консерва, він не дістав би урядових оголошень.

Чи виступив „Укр. Голос“ в обороні наряду в справі маринарки? Ні, бо се булоб проти консерва. Він знає, що се свого часу тільки звичайною новинкою, а не новиною, бо має значення, по ціли справі, пов'язані широкі робітничі і фермерські круги ворожо відносять ся до обох буржуазних [консервативної і ліберальної] партій, — то сі люди з „Українського Голосу“ ховають свою безсидність за український шовінізм, роздуваючи його на всі заставки.

Тепер вони вчинились до дво-мовних шкіл, ніби для ратунку мови. Добре, ми теж заявляємо своє становище в сій справі і заявляємо, що діти наші мають вчитись в своїй рідній і в англійській мові. Однак між нами і їхнім становищем в сій справі велика різниця. Навіть й сийні бачить, що тут головну роль грає міністер просвіти, а помагають йому різні Гігейчуки, попірають учителі і то тільки в інтересі власного зарібку, „джайбів“, а через се скрізь голосять, що консерватисти добрі, бо хотять дати нашим дітям читанку в руській мові. Певже можна лизати консерватистам руки, за те, що нам правно належить ся? Ні, се з тільки підлота запродавство. Нині при уряді консерва, ви хвалите та лижете їхні „лапці“, завтра будуть ліберали, будете хвалити їх. Ми знаємо, що вони хотять змінити наш наряд, але чи нам тільки читанки треба? А чи годні наші діти користатися взяттям зі шкіл, коли в зимі тато не має їх в що вбрати, а літом знова не може перейти тими багачами? Чи-ж так дбає та консерва, котру нині хвалять про діти наших, та дороги для них? Наряд звичайний довами, прибитий тяжкою працею, а вони туманять його якимись „народними працями“, якоюсь роботою... а самі в той сам час бігають від лібералів до консерва і відвертно, торгують ся та міняють ся перше самі, а відтак і наряд. Хочете примірів? All right! Дивіть ся, що за сталі характері в тих „народних“ українських спасителів. Пан Ситник був редактором ліберальної газети „Канада. Фермера“; тепер перейшов до „Укр. Голосу“ і з ліберала став „безпартійним“ консерватистом. Його місце заняв знова безпартійний п. Кудрик, бувший редактор „Укр. Голосу“. Чи бачите який „exchange“? Колиб в „Укр. Гол.“ Кудрик боровсь за Україною, а нині той „К. Ф.“ виступає проти української мови в канад. школах.

Та на сім не кінець еще. П. Ситник побувши трохи „безпартійним“ а не бачучи там „бізнесу“, подав ся в Едмонтон на редактора нових „Старовин“, чи старих „Новин“, також безпартійно-консервативно-ліберальної нматі.

З Саскечевану прийшла несподівана вістка, що в Росеріні впаля ліберальна газета „Новий Край“ і „Народна Торговля“. Се просто диво! Підіравають, що упадок „Нового Краю“ з в зв'язі з загальною зрадою руських виборчих гін проти ліберальної партії.

„Укр. Голос“ гарантує і присягає, що аранжери „Народної Організації“ в Альберті не зупортовані консервавами. Та досить перечитати бч. „Новин“ щоб і дитина зрозуміла, що Кремар зі своєю бандою працюють тепер для консервативістів.

Коли оглянемо цілу нинішню ситуацію, то видно, що наші рідні запродавці старають ся всіми силами зібрати навкола себе величезне число народу під дорогим йому гаслом „народна організація“ і „рідна мова“, а відтак продавати наших виборців тим, хто більше дасть...

Але яку політику можуть вони провадити перед мало-свідомим фермерством в Альберті та Саскечевані, а вихованих індустріальних робітників в соціаліах, вони не зам'янять.

Робочий народ зрозумів, що в Канаді є дві класи: робітничі і капіталістичні. Одні працюють, другі дармують. Всі ті Ферелі, Стефаніки, Крайківські, Кремарі та Говди, хоч по крові Русини, але вони належать своїм духом до класу буржуазної, до класу ворогів робочого люду і соціаліа.

Вони вилізли з руського народу, перелізли агентами в табор капіталістів і тепер хочуть ссати народну кров. Ні! український робочий люд, шукає собі братів між робітниками інших націй і готується до соціальної революції. І прийде час, повстане вся робоча Канада за права свої, розвалить капіталізм, прожене від себе усіх темнелів і дасть вільне жите для всіх народів.

Долів безпартійні крутійства! Хай живе класова організація пролетаріату!

300 ЛІТ РЯНЬБИ РОМАНОВИХ.

Сего року 6 марта, урядова Росія святкує ювілей 300 літнього царованя дому Романових. Ріжні народні п'явки і запродавці вигукують цареві довголітє, але правдивій Росії — се з робітникам і селянам — нема чо-го радити. Царі Романові, крім горя і мук нічога більше не дали Росії. Кождий крок, котрий робила Росія в напрямку поступу, кождий порух російського народу до свободи і щастя, купувались ціною крові в боротьбі проти них.

Перший Романов Михайло, був вибраний на цара боярами. Його не тому вибрали, що вважали його за мудру і енергічну голову. Ні! Боярин Федер Шереметів ось що писав до князя Голиціна: „Виберім Михася Романова, він ще молодий і дурний“.

Шляхці треба було дурного царя, щоб могла безконтрольно панувати над народом і тягнути з него послідні очки.

Коли вибирали Михайла, то взяли від него присягу, що нікого не буде карати смертю без суду і вини. У всіх справах буде радитись з боярами спільно і без їхньої згоди нічога не буде робити. І Михайло не робив нічога без боярської думи. Та ся спілка бояр з царем мало помагла народови. Бояри дусили наряд як тільки могли. Царські вояводи рядили повітами як справжні азіяцькі диспоти, виробляючи з народом що ім тільки в голові не зарілось. Пр. один пише таке до царя: „Я збираю різні твої доходи, убиваючи людей на смерть“. Про те як жило ся селянам й казати нема що. Перше хлопи могли ратуватись хоть утечею, і коли по 5 роках їх не зволено, — уважались за свободних. Але за Михайла, а головно за Олексія се право було знищене. Які гаравди були за Романових, свідчить безліч повстань і хлопських бунтів, що звать ся бунтами Стенкіразіна і Пугачова.

З усіх Романових, що сиділи на російськім престолі, був визначною особою тільки Петро. Сін один тільки розумів інтерес Росії і в своїм стремліню „прорубати вікно до Європи“, виявляв бажанє допомогти економічному розвитку краю. Та не вважаючи на його ум і енергію, він був жорстокий і дурисвіт. По нїм вже різні найяснійші і діоти і ясновельможні розпутнілі мало знали Росію, а це менше цікавились її долею. Усі вони ненавиділи російський люд. Вони дивились на него як на дїйну корову, котра має давати молоко і мочати. Горе тому, хто посміявся запротестувати проти сего. Скільки людських жертв, скільки людської крові, скільки слів і мук коштувало великомуценню Росію панованю Романових; чи сидів на престолі благий і освічений Олександр I чи зваріятий Павло, чи ліберальний Олександр II або Микола, — всі вони з неімовірною жорстокістю мордували наряд, спинаючи його стремліня до свободи і щастя.

Династія Романових протягом 300 літ жєлізним обручем стискала горло російського народу, стримуючи його сили від розвитку.

Під впливом економічного поступу і під натиском хлопських повстань і незадоволеня мійської інтелігенції Олександр II був примушений скасувати панщину. Він звичайно увільнив хлопів по царському, щоб не роздражити проти себе шляхту.

Стара Росія все більше і більше розпалалася. Останки панщини зникають перед розвитком капіталізму. На основі сих економічних відмін почали сильніше розвиватись революційні ідеї, появились різні революційні

групи, і вивіля царатови війну. Нарешті виступив на політичну арену і російський пролетаріат. Він свідомо йдуци до своєї цілі, має зместя з лядя землі царської тиеспотизм, котрий стоїть кісткою у його горлі. І найближча історія Росії буде відзначена несподіваною боротьбою поміж царатом і революційним пролетаріатом.

Теперішній цар Микола прийшов на престіл під стогін страшних жертв ходивської трагедії. З того часу, уся Росія є одна величезна ходинка. Хоч його розум і знанє не більше мухи, то апетит має в'ін як дикий тигр. Відзнака союзу „істинно-русської“ чорної банди, котру він все носить на грудях, показує, що він гонорусь сими злоліями і грабінниками, котрі спокійно розпорують животи жєнщинам і з холодною кровю кидають немовлят з дахів високих домів. Цар Микола злий безкінця, мстивий і кровожадний. Прим. коли генерал Драчевський з смутком оповідав йому про ростовський погром, де вбито сорок осіб — Микола тільки сказав: І то все?

Всі його заяви, маніфести і вчинки показують дїку, неморальну природу тої людини. Радв того пхнув він Росію в ганебну війну з Японією, де полягли тисячі-тисячі молодих людей!

Згадайте нарешті 9. січня. Вічною незміткою плямою ляже воно на голову не тільки Миколи, але й всего царату. Нещасний, голодний, німий народ, придушений недолєю жита, — це вірує в добродїйства свого царя, йде до него тисячами провсти охорони і помочи.

Микола знав, що народ готується йти до него, ну і приготував ся „прійняти“ його. Коли спокійно успосіблені, святяточно убрані, з хоругвами й образами Миколи зявились на площі, Микола поспішив дати ім свою царську відповідь. Козацькі нагаї і солдатські кулі, показали народови, хто то є той цар.

Червона свіжа кров полила сніг на двірцькій площі.

І коли Микола змушений народним повстанем підписати маніфест, котрий гарантував народови конституцію, то його агенти по всіх кінцях Росії, організували чорні сотні, щоб несподівано напасти на народ. Зараже за маніфестом пішли убійства, погроми, а з ними впаля і тисячі невинних жертв.

Карні експедиції, що вбивали людей без суду, і шибениці без кінця, все те діло Миколових рук.

Але Микола не може знищити ненависти демократії і революційного розвитку до царизму. Все більше і більше появляють ся нові вказівки, що революція в Росії знова розпочинаєсь. І можливо скорше чим сподїємо ся, наряд потягне царя до відвічальности за його вчинки.

Чи втримаєть ся на його черенку корона, покаже недалека будуччина. А тимчасом на вигуки (радіючих царських пахолків і посіпак, що виставляють в ялому світлі Росію, російський наряд відповість кидчем: Долів Романових! Долів царат! Хай живе революція!

Ми є соціалісти.

(Уривок з повісті М. Горького „Матч“).

Ми є соціалісти. То значить ми є вороги приватної власности, яка ділить людей на два ворожі табори, узброєв одних проти других і творить непримиримі протавеньства інтересів; яка бреше, стараючи ся ворожечу украти або оправдати і весь світ жує тою брехною, облудою і злобою...

Ми говоримо: Така суспільність, яка людей уважає лише средствами до свого збогаченя, є негідна чоловіка; ми не можемо примирити ся з такою облудою і брехливою моралею. Ми ненавидимо ваш цинізм і жорстокість супроти поодиноких людей, ми хочемо і будемо боротися проти всіх форм фізичного чи то морального закріпощеня людей через таку суспільність... Ми робітники є тими людьми, яких працею весь сотворено від великнських машин аж до дїточих забавок; ми є тими людьми, яким зрабовано право, бороти ся за свою людську гідність; нас хоче і може кождий перемінити в сліпе орудє, до ослєнення своєї цілі. Ми хочемо мати стілько свободи, щоб ми мали можливість здобути з часом усею власть. Наше гасло є: Проч з приватною власністю, всі средства продукції — робочому народови, вся власть — народови, праця — обовязком для кождого! Бачите, ми не є ціякими бунтівниками.

Ми є революціонери і будемо нами так довго, доки їстнує приватна власність, доки, доки одні лиш приказують а другі — лиш працюють. Ми є проти тої суспільности, якої інтереси приказано нам боронити, ми є ваші непримиримі вороги, а помирєнє між нами є доти неможливе, доки ми не побідимо. А побідити мусимо ми робітники. Ваше начальство не зворсім таке могуче, як ви гадаєте. Та сама власність, для якої згромадження і перехованя жертвують они мільони закріпощених людей. Та сама сила, що дає ім власть над нами, збудує у них ворожі почуваня, жує їх фізично і морально. Приватна власність вимагає для своєї охорони за багато з'усиль і в сути річ, она ваші володїтели, а гіршими не вільниками чим ми.

Они є духово закріпощені, ми лиш фізично. Они не можуть видобути ся з під гнету пересудів і привичок,

гвету, який вбиває їх...
 бути внутрішню свободю...
 юють з слабша, чим п...
 зі волі — вливають у н...
 виває ся беззвично, за...
 за собою наїть і з на...
 ваного, здорового. Як...
 ють вже людин, які б...
 стратили вже аргумен...
 навалом історичної сі...
 нового створити в с...
 Наяті ідеї ростуть, ро...
 вують маси народні...
 Сь відомість в н...
 вчкі мають в н...
 робітників цї...
 шу у. Ви не можете ні...
 жити, хіба безлічно...
 впадає зараз в око, ж...
 ки, що нас сьогодні д...
 братньою. Іх енергія...
 ючого ся золота; она...
 ті, взаїмно себе поже...
 цюраз зростаючої сі в...
 ків. Всього, що они роб...
 до того, щобі людин...
 ця противно освобод...
 рила їх брехня, іх зл...
 людин з життя і знищ...
 Соціалізм...
 з буреній сь...
 ділєтє і то

\$35,000

Ліберали і консерва...
 канадійськими вибор...
 цією (?) змарнован...
 єну флоту. Консерв...
 над тим: чи мають б...
 чи для Англії.

Колі сих \$35,000...
 ву военної флоты, т...
 що року на піддерж...
 Ми соціалісти...
 будувати военні фл...
 добрі цілі, на підне...
 фаєт, що робоча кл...
 треба би боронити...
 трий є дурнем до т...
 і йде бити другого...
 жите ся.

Ми як соціаліст...
 нованє людського т...
 вдів, сиріт і калік...
 зужити, то хай жує...
 суспільства.

35,000,000 мож...
 ків, які-б даром за...
 35,000,000 мож...
 доглядати шкільни...
 35,000,000 мож...
 дома і урядженє в...
 35,000,000 мож...
 жєнщин підчас їх...
 35,000,000 мож...
 гарних парків для...
 35,000,000 мож...
 бітних, коли вони...
 35,000,000 мож...
 та замість того, п...
 серватисти і лібер...
 дав сі мільони на...
 вимагають в нас...
 біли других, нічо...

Війна се не...
 багаєсь війни, а м...
 жадного суверенн...
 класи не виклик...
 Війна робить...
 ринки збуту для...
 продукуює за п...
 Війни сезну...
 один муж і задек...
 рина теперішню...
 темноту, гінокри...

Вісти

Засуджене за р...
 нів літаками на...
 сийні патріоти

Галичина та Б...
 роуть ся від ро...
 овів. Російське